

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

Datum 24 mei 2016

Onderwerp Het integrale rook preventieplan en alcoholpreventie- en handhavingsplan

Categorie A

Verseonnummer 1450183 / 1593424

Portefeuillehouder Wethouder Kist

Behandeld door Mevrouw Van der Meer

1. Samenvatting

Sinds 1 januari 2013 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet. Per 1 januari 2014 zijn de DHW en de Tabakswet aangepast. Bij de aanpassing van de wetten is de leeftijdsgrens voor de verkoop van tabak en alcohol verhoogd van 16 naar 18 jaar. Met de verhoging van de leeftijdsgrens wordt het roken en drinken van alcohol van jongeren onder de 18 jaar teruggedrongen. Dit wordt echter niet alleen bereikt door een wet te veranderen. Daar is een integrale aanpak voor nodig die zich richt op een normverandering in de omgeving van de roker/drinker. Om uitvoering te geven aan de DHW en de Tabakswet is het plan "Het integrale rook- preventieplan en alcohol preventie- en handhavingsplan" opgesteld. In dit voorstel wordt geadviseerd het plan: "Het integrale rook- preventieplan en alcohol preventie- en handhavingsplan" vast te stellen.

2. Aanleiding (aanleiding, doelstelling, opbouw)

Sinds 1 januari 2013 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet (DHW). De burgemeester is bevoegd om toezicht te houden op de naleving van de wet en waar nodig handhavend op te treden.

Per 1 januari 2014 zijn de DHW en de Tabakswet aangepast. In beide wetten is de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol en tabak verhoogd van 16 naar 18 jaar. Gemeenten zijn verplicht om elke vier jaar een preventie- en handhavingsplan alcohol op te stellen.

3. Ontwikkelingen

Uit onderzoek blijkt dat op jonge leeftijd beginnen met roken en het drinken van alcohol een schadelijk effect heeft op de hersenen dat blijvend kan zijn. Hersenen zijn gedurende de adolescentie kwetsbaar voor verslavende stoffen. De gevolgen van roken en alcohol (het ontwikkelen van aandachts- en impulsiviteit stoornissen zoals adhd, vermindering van het geheugen en van de concentratie) zijn over het algemeen pas na langere tijd merkbaar.

Uit een jongerenonderzoek, dat in 2010 door de GGD Zuid - Holland West (per 1 januari 2014 de GGD Haaglanden) in de regio is uitgevoerd bij jongeren van 12 t/m 18 jaar, blijkt dat:

- In 2010 54 % (2776 jongeren) in de leeftijd van 12 t/18 jaar in Leidschendam-Voorburg wel eens alcohol gedronken heeft.
- In 2013 lag het landelijk cijfer van drinken in de leeftijd van 12-16 jaar op 46,1 %.
- De jongeren in Leidschendam-Voorburg het meest alcohol drinken bij anderen thuis (38 %), daarna thuis met anderen (36 %) en op schoolfeesten (27 %).
- In Leidschendam-Voorburg in 2010 5 % (257 jongeren) in de leeftijd van 12 t/m 18 dagelijks rookte.
Dit ligt onder het landelijk percentage van 8 % gemeten in 2013.

De gemeente Leidschendam - Voorburg vindt het belangrijk dat inwoners gezond leven en dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien. De gemeente streeft er dan ook naar om het alcoholgebruik bij jongeren terug te dringen tot onder het landelijk percentage en het roken van jongeren onder het landelijk percentage te houden.

4. Integrale aanpak

Het voorkomen en verminderen van het roken en het alcoholgebruik onder jongeren is het meest effectief met inzet en betrokkenheid van lokale partners en organisaties. Lokale partners en organisaties, zoals het onderwijs, JGZ, Ingrado, jongerenwerk en de afdeling Handhaving gaan acties uitvoeren om de gestelde doelen uit het plan te behalen. Deze acties zijn opgenomen in het actieplan. Het actieplan is opgesteld in samenwerking en overleg met de betrokken partijen. De acties in het actieplan richten zich onder ander op voorlichting over gezondheidsrisico's aan jongeren, omdat bij de jongeren de gedragsverandering moet plaatsvinden, de ouders, omdat zij primair de eerste verantwoordelijke zijn voor hun kind en aan de tabak- en alcoholverstrekkers, waarbij extra ingezet wordt op scholen en verenigingen die ook een signalerende rol kunnen hebben bij (overmatig) alcohol gebruik bij jongeren.

5. Wettelijk kader en huidig beleid

- De Drank- en Horecawet (DHW) en de Tabakswet zijn er op gericht om verantwoord alcohol- en tabaksgebruik te stimuleren en overmatig gebruik tegen te gaan.
- In de Wet publieke gezondheid (Wpg) is het lokale gezondheidsbeleid verankerd.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) is belast met het toezicht op de naleving van de Tabakswet.

Naast de wetgeving voert de overheid een niet-rokenbeleid. Het doel hiervan is om het aantal rokers terug te brengen, om mensen te helpen die willen stoppen met roken, om de mee-rokers te beschermen en tot slot om te voorkomen dat jongeren beginnen met roken.

6. Preventie en handhaving

Het doel van handhaving is er op gericht om gedrag te realiseren bij jongeren, ouders en tabak- en alcoholverstrekkers dat bijdraagt aan een gezonde levensstijl bij jongeren door zoveel mogelijk te voorkomen dat jongeren met roken of drinken beginnen totdat zij 18 jaar zijn en daarna alleen met mate. Door middel van preventie en handhaving vindt het toezicht op de naleving van de DHW en de uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid plaats.

Een belangrijk gedeelte van handhaving bestaat uit toezicht. Het houden van toezicht heeft een preventieve werking. Door toezicht uit te voeren komen overtredingen aan het licht en wordt het naleefgedrag verhoogd. De gemeente wil alcoholverstrekkers de ruimte geven om zelf maatregelen te treffen om ze op die manier te stimuleren om de DHW na te leven. Samenwerking met alcoholverstrekkers past hierin. Uitgangspunten zijn: vertrouwen in ondernemers, het gesprek aan gaan en daar waar nodig wordt gesanctioneerd. In 2014 en 2015 is met de preventieve handhaving een start gemaakt.

Op basis van de lokale problematiek en lokale uitgangspunten is voor het handhaven van de DHW als algemeen doel gesteld: "Het realiseren van normconform gedrag".

In 2013 en 2014 zijn drie Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA) van de afdeling Handhaving opgeleid voor het toezicht op de DHW.

Toezicht en handhaving van de DHW vindt plaats op grond van handhavingsbeleid. Bij het nieuw handhavingsbeleid voor de periode 2016-2019 en in het Uitvoeringsprogramma 2016 wordt uitgegaan van meer uren voor de handhaving van de DHW en is opgenomen dat wordt gehandhaafd op de DHW en op leeftijdsgrenzen bij sportclubs (paracommercie).

Het handhavingsbeleidsplan bevat per taakveld, dus ook voor de DHW, prioriteitstellingen. Het college stelt jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma op. In het handhavingsuitvoeringsprogramma is ook het toezicht op en de handhaving van de DHW-regelgeving opgenomen. Hiervoor is de burgemeester verantwoordelijk.

6. Risico's

Het voorstel brengt geen specifieke risico's met zich mee.

7. Financiële paragraaf

De kosten voor de uitvoering van dit plan worden gedekt uit de bestaande middelen.

8. Communicatie

Over de aanpak van roken en drinken onder jongeren met het rookpreventie- en alcoholpreventie en -handhavingsplan wordt een nieuwsflits uitgestuurd. Het plan bevat bovendien een communicatie paragraaf waarin de communicatie over het plan en het rook- en alcoholbeleid is

uitgewerkt.

9. Voorstel

Het "Integrale rook- preventieplan en alcohol preventie- en handhavingsplan" vast te stellen.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

mr. drs. M.R. Gorsse
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk: 1549453
1549457
1549459

Onderwerp: Plan Nix

Bijlage 5: Verzamelactiviteiten matrix
Bijlage 4: Visiekaart sport en bewegen